

Léto
2017

PROFESIONÁLNÍ ZAHRADNÍCI

tip

**Rozkvetlé
léto**
růže, trvalky, letničky

Úvodník

Dlouhé dny,
všude plno květů
a slunce skoro
každý den – to
jsou pro mě
synonyma léta.
Vůně, barvy,
motýli a včely,
chut' borůvek
a třešní.

A jaké je léto v našich zahradních centrech?
Pojďme si je prohlédnout na stránkách
našeho letního TIPu.

Kralují mu pastelové barvy komulí a výrazné
květy zahradních ibišků. Oba dva druhy jsou
stále populárnější a vyhledávanější a poprvadě
velmi snadné na pěstování. Takže se je nebojte
pozvat na návštěvu do svých zahrad!

Jasným leaderem letní sezóny je však růže.
Kromě těch velkokvětých a polyantek
se Pavel Chlouba v tomto čísle zaměřil
na jejich méně známé, ale neméně pěkné
sourozence – botanické, půdopokryvné
a sadové růže.

Léto je pro mě borůvkovým rájem. Kanadské
borůvky patří v zahradních centrech
k nejprodávanějšímu zboží a ze zkušenosti
můžu potvrdit, že je to snad nejsnadněji
pěstovatelný druh ovoce. Je to takřka
„nej“ ovoce pro úplné začátečníky – kromě
úvodní investice do substrátu, později
důkladné zálivky a občasného přihnojení není
třeba nic řešit a borůvka plodí spolehlivě.
Její chut' a její přínos pro tělo jsou také
neopomenutelné.

Léto je vrcholnou sezónou teras. Chcete si
vaše terasy zpestřit truhlíkem se zeleninou?
Nebo dáváte raději přednost jehličnanům,
které budou zdobit terasu po celý rok? Rádi
vám poradíme!

Japonský javor – krasavec a postrach
pěstitelů. Jedna z nejžádanějších rostlin,
ale také bohužel spojená s předsudky
a obavami, že zrovna ve vaší zahradě se mu
dařit nebude. Možná však některé věci stojí
za trochu riskování...

Přijďte si k nám užít letní sezónu a nebojte
se, kontejnerované rostliny, které naleznete
v našich centrech, můžete vysadit prakticky
v kteroukoliv roční dobu. A právě v létě jsou
nejhezčí...

Hezké léto vám přeje

Marie Hubálková Matúšová
vedoucí redakční rady

Zaujímavosti

TEXT A FOTO
Pavel Chlouba

Odkiaľ pochádza pomaranč?

Citrusové plody sú bežnou súčasťou našej stravy. Ich história je ale veľmi spletená a nie celkom dobre jasná. Je takmer isté, že ich pravlastou je vo veľkej väčšine prípadov oblasť východnej Ázie. Pomaranč pochádza z Číny a jeho cesta do Európy bola zrejme veľmi kľukatá, a to až tak, že poplietla i historikov botanickej vedy. Jedna historická správa hovorí o tom, že sladké pomaranče dovezli z Číny do Európy Portugalci. Malo to byť v roku 1548. Iné zdroje ale rovnako prevedivo tvrdia, že citróny a pomaranče sa pestovali na území dnešného Talianska už pred ničivým výbuchom sopky Vesuv [v roku 79 po Kr.]. Ktorá pravda je pravdivejšia? To už posúdime tăžko.

Menej známa artičoka

Krásne modré kvety patria teplomil-

nému druhu zeleniny – artičoke [*Cynara scolymus*]. Ako zelenina sa používajú najmä nerozvitnuté kvetné puky, ktoré sa pred konzumáciou ešte tepelne upravujú. Príprava artičoky je pomerne práchna a výtažnosť jednej časti malá. I tak je ale táto zelenina medzi milovníkmi dobrého jedla povestná ako veľká lahôdka. Jedlé sú aj mladé listy, ale musia byť pred konzumáciou vybielené – niekedy sa používajú ako náhrada za stonkový celer. Listy artičoky sa používajú aj ako zdroj prírodného šedého farbiva. Sú tiež zdrojom liečivých látok, ktoré sa používajú pri poruchách trávenia, na podporu funkcií pečene, proti žlčníkovým problémom a na podporu chute k jedlu.

Írske zvončeky pre šťastie

Molucella laevis je jasným príkladom toho, ako rozmanité a pozoruhodné

Zahradnická hantýrka

V minulém čísle TIPu jsme si představili několik zahradnicko-botanických výrazů ze světa rostlinného rozmnožování. K této tematice se ještě vracíme, abychom vám představili další slova, která zahradníci používají, přitom ale nemusejí být všem celkem jasná.

ROUBOVÁNÍ je druh rozmnožování, při kterém se z jedné rostliny přenáší malý kousek větvičky na rostlinu druhou. Někdy se tento akt děje u dospělých rostlin – zejména ovocných stromů. V tomto případě se obvykle jedná o přeroubování, například chceme-li změnit odrůdu na jinou, nebo rozšířit počet odrůd na jednom stromě. Při roubování

mladých rostlin vždy kulturní část [odrůdu] roubujeme na podnož.

PODNOŽ je planá část rostliny, která je schopna „přijmout“ jinou rostlinu díky silným přibuzenským vztahům. V místě styku obou rostlin dojde ke srůstu, čímž vznikne rostlina jedna. Podnož svými vlastnostmi ovlivňuje celkový charakter rostliny, proto bývá velmi často důležité,

môžu byť letničky. Tento druh patrí do bohatej čeľade hluchavkovitých. Pochádza zo západnej Ázie – od Turecka, Sýrie, Kaukazu až po Irán. Vďaka sviežo zelenej farbe býva často komerčne veľmi nesprávne označovaný názvom „írske zvončeky“, aj keď botanicky nemá so zvončekmi nič spoľočné. V našich záhradách sa občas pestuje ako jednoročná rastlina, ktorá môže vytvárať až 60 cm vysoké, veľmi efektné súkvetia. Tie sa používajú k rezu, ale i pre sušenie do kytic a rozličných kvetinových aranžmánov. V Európe sa pestuje od 16. storočia, jej kvety sú v niektorých európskych krajinách považované za symbol šťastia.

Krásna aj jedlá perovskia

V plnom lete rozkvitá perovskia (*Perovskia atriplicifolia*), ktorá sa dostala aj do záhradníckej kultúry. Pôvodný botanickej druh dorastá do výšky okolo 1 m, v pôdach bohatých na živiny až do 140 cm. Perovskie sú veľmi dobré rastliny pre použitie v suchých a horúcich oblastiach. Majú drobné, modré kvety, ktoré sa ale

vyvíjajú vo veľmi bohatých súkvetiach. Sú preto veľmi nápadné a dekoratívne. Atraktívne sú najmä v prípadoch, kedy sa na jednom mieste vysadí väčšie množstvo kusov. U nás sa pestujú ľahko za podmienky, že sú vysadené do dobre pripustnej pôdy. Kvítu približne od polovice júla až do konca augusta. Jednotlivé kvietky perovskí sa niekedy používajú ako ozdoba jedál, v miestach prirodzeného výskytu slúži perovskia ako prostriedok proti horúčkam.

Dreviny neobvyklých tvarov

Tvarované dreviny prinášajú do našich záhrad rôzne možnosti a efekty. Rôzne geometrické alebo figurálne objekty vytvárané z rastlín sa občas pohybujú na hraniciach vokus. Tvarovanie sa môže týkať aj niektorých stromov. Okrem kužeľových či guľových tvarov sa z niektorých druhov stromov (lipa, hrab) dajú dospelovať veľmi úzke, ploché tvary. Takto vytvárané dreviny sú veľmi náročné na starostlivosť – musia sa neustále udržovať v presnom tvaru. Táto práca sa ale určite vyplatí, úzke

tvary stromov sú zaujímavou výššou alternatívou živých plotov. Používajú sa najmä pre vytvorenie optickej clony vo výške 2–4 metrov.

Okrasné bazy

Baza čierna (bez černý, *Sambucus nigra*) je jedným z najbežnejších kríkov, ktoré môžeme vidieť v našej kultúrnej krajine. Ten-to druh ale ponúka i niekoľko kultivarov s veľmi silným okrasným efektom, napríklad ‘Pulverulenta’ s veľkým podielom bielej farby na listovej ploche. Existujú ale i veľmi výrazné kultivary s listami žltozelenej alebo purpurovej farby. Všetky kultivary bazy čiernej majú rovnaké schopnosti a liečivé účinky ako bežná forma známa z prírody. Navyše sú rovnako skromné a prispôsobivé, čo umožňuje vnášať do záhrady zaujímavé farebné efekty pri veľmi nízkych pestovateľských nárokoch. Farebné kultivary bazy čiernej dokážu čiastočne nahradíť exotickejšie a náročnejšie vzácne rastliny, pestujú sa jednoducho a sú vhodné i pre začínajúcich pestovateľov.

jakou podnož pro kulturní rostlinu vybereme. Může třeba ovlivňovat rychlosť růstu kulturní části, její celkovou velikost, zdravotní stav, nástup do plodnosti nebo mrazuvzdornost či celkovou vitalitu. Ve slovenštině se podnoží říká podpník.

OČKOVÁNÍ je termín všeobecně veľmi dobре známy. V zahradnické hantýrce ale neznamená vpíchnutí injekcie ako preventívny opatrení proti nemoci, ale prenos kulturní časti rostliny na podnož. Na rozdíl od roubování se neprenáší kousek větvičky, ale lenom jednotlivý pupen, ktorý sa někdy označuje ako cčko. Obě metody – roubování i očkování – jsou poměrně pracné, náročné na přesnost, zkušenosť a správné načasování.

MERISTEMATICKÉ MNOŽENÍ – někdy označované jako množení „in vitro“ – je veľmi složitá metoda množenia probíhajúca v laboratorních podmínkach. Principem je prenos několika živých buniek vrcholového pupenu na živné médium vytvorené z agaru, priesně namíchaných živin a rostlinných hormonov. Při laboratorních postupech dochází k rychlému množeniu těchto bunek, které se následně přenesou na jiné, vzhledově podobné, ale složením jiné médium, kde se z těchto bunek vyvinou nové rostliny. Ty se potom přenesou do běžné půdy. Touto metodou se dá namnožit prakticky neomezené množství geneticky identických rostlin. Tento způsob množení se používá například při množení drobného ovoce, ale i některých druhů orchidejí.

ŘÍZEK je v zahradnickém pojedí kousek stonku, který se používá k množení rostlin. Podle toho, ze které části rostliny a v jakém vývojovém stadiu se řízky odebírají, se rozlišují vrcholové, nebo stonkové. Podle vyzrálosti a druhu bývají řízky dřevité, bylinné nebo polodřevité. Také se jim někdy říká tvrdé, měkké a polotvrdé. Existují ale ještě i další typy řízků, například kořenové nebo listové. Listovými řízkami se množí například některé druhy pokojových begónií. Ve slovenštině se zahradnický řízek nazývá odrezok, řízek jako plátek masa pak rezeň.

TRVALKY

Šalvěj krásná i užitečná

TEXT **Spolek českých perenářů**
FOTO **iVerde**

Salvia verticillata Purple Rain

Salvia nemorosa 'Mainacht'

Salvia nemorosa 'Blauhügel',
Schneehügel

Salvia officinalis 'Berggarten'

Salvia nemorosa 'Ostfriesland'

Je možné najít v květině rozevlátý šál? Přes první pocit z vyznění českého jména je výsostné poslání těchto rostlin patrné z latinského *salvare* – léčit. Již od starověku se těšily její některé druhy neobyčejné pověsti coby bylinky na řadu neduhů. Skutečné hojivé účinky jsou poněkud skromnějšího rozsahu, ovšem i tak patří šalvěj k zásadním bylinám s užitím v čajích, tinkturách i olejích.

Z celého slavného rodu *Salvia* lze mezi vytrvalé zahradní šalvěje zařadit jen relativně malý zlomek. Přesto jde o zlomek velmi prakticky i rozmanité použitelný a velice krásný. Spektrum barev, výšek, habitů i doby kvetení je veskrze pestré, a proto jejich obliba nesmírně roste. V zahradách tak můžeme potkat zejména různé formy naší domácí *Salvia nemorosa*, v divocejších kompozicích dokonce i *S. pratensis*. Objevují se i kulturní odrůdy od jejich hybridů

S. × sylvestris. Ty časnější začínají kvést již v půli května a podle odrůdy pokračují v kvetení až do července. Část květů se objevuje i v průběhu podzimu. Novější odrůdy mívaly kompaktní vzrůst do 30 cm, stejně jako mohou tvořit ztepilý porost přes metr vysoký. Velmi běžné jsou samozřejmě polokeře léčivé *S. officinalis*, které mají řadu okrasných forem s květy bílými, růžovými či fialovými. Také barevně a pestrolisté kultivary nejsou výjimkou.

Kde se šalvějí daří?

- * Většina běžných zahradních kultivarů miluje slunce a poněkud suší, propustnou půdu. Jejich habitu dokonce prospívají půdy chudší s vyšším obsahem písku, zvětralin či kamení.
- * Řada kultivarů je velice příhodných pro lemy a obruby, pro které je vždy nutné volit výslunnou stranu. Poměrně častým jevem je vřazení šalvějí do běžných záhonů, kde trpí rozleháním způsobeným nadbytekem vody a živin. Sušší kompozice jim svědčí lépe. Pokud přece jen k rozlehnutí dojde, lze je snadno seříznout. Tento zásah lze účinně provést i po odkvětu, a to tak, že se v poslední fázi kvetení odstraní celá oblast kvetenství. Také je možné trsy seříznout zcela u země. Po zalití a přihnojení pak v září velmi dobře zakvetou znova.
- * V prvním roce budete možná z trsu šalvěje rozpačtí jako z neukázněné pubertáčky. Ovšem nelamte nad ní hůl a vydržte. Jednou zjara přijdete do zahrady a poženete se k záhadné barevné kráse, v které poznáte tuto perenu. Taková je magie šalvějí a v tom tkví jejich podmanivé kouzlo již po staletí.

Krasavci pod letní oblohou

TEXT A FOTO
Pavel Chlouba

V létě trávíme hodně času na zahradách, v příjemném prostředí krásných rostlin. Proto celkem logicky na místa letního odpočinku vyhledáváme rostliny, které jsou právě v tomto období nejkrásnější. Těšíme se zejména z kvetoucích druhů, které se chlubí pastelovými barvami a množstvím okázałých květů.

Komule - ráj pro motýly

Komule Davidova (*Buddleja Davidova*, *Buddleja davidii*) je poměrně velký keř se vstřícnými, mírně stříbrně plstnatými listy, které vyrůstají na dlouhých, trochu se sklánějících větvích. Hlavní ozdobou komulí jsou dlouhá soukvětí, která se objevují od začátku léta až do poloviny podzimu. Původní botanický druh, který pochází z Číny, má květy fialkově růžové, ale nepříliš výrazné barvy. Pěstuje se ale zřídka, protože existuje řada opravdu nádherných odrůd v pestré škále barev, od bílé až po tmavě purpurovou. Tvar soukvětí mírně připomíná květ šeříku

[orgovánu], proto rostlina dostala lidové jméno „letní šeřík“. Také se jí někdy říká motýlkový keř, což je botanicky sice stejně nepřesné, ale velmi výstižné. Komule jsou totiž v době kvetení schopny přilákat na své květy motýly ze širokého okolí, čím se rázem stávají ještě výraznější ozdobou zahrady.

Běžné odrůdy komulí dorůstají do velikosti kolem tří metrů. V kultuře se obvykle ale udržují nižšího vzrůstu, neboť se kvěli podpoře kvetení obvykle seřezávají v předjaří poměrně nízko nad zemí. Květy se objevují na letorostech, proto pravidelné zmlazení bývá velmi prospěšné.

V silnějších zimách komule často namrzají, ale právě při zmlazování velmi snadno regenerují. V posledních letech se z několika šlechtitelských zdrojů objevují nové série komulí, které jsou mnohem nižšího vzrůstu [60–100 cm], jsou vhodné do předních částí záhonů, na vytvoření lemů nebo dokonce pro pěstování v nádobách. Komulím se nejlépe daří v dobré propustných půdách průměrné kvality – nejsou nijak náročné. Milují slunné stanoviště. O něco méně se pěstuje ještě několik dalších druhů – jako například původní *Buddleja alternifolia* či žlutě kvetoucí *Buddleja weyeriana* 'Sungold'.

Buddleja davidii 'Adonis Blue'

Buddleja weyeriana 'Sungold'

Buddleja davidii 'Pink Delight'

Komule v zahradní úpravě

Motýl na květu komule

Hibiscus syriacus 'Duc de Brabant'

Hibiscus syriacus 'Russian Violet'

Pestré ibišky

Spolu s komulemi patří ibišek syrský [ibišek sýrsky, *Hibiscus syriacus*] k nejkrásnějším keřům léta. Jeho název je lehce zavádějící – tato jedinečná dřevina pochází z Východní Asie, nikoliv ze Sýrie, jak tvrdí druhový název. V Koreji je dokonce vnímána jako národní dřevina. Historie pěstování ibišku byla poznamenána poměrně malým sortimentem barevně atraktivních odrůd. Moderní šlechtitelské metody se ovšem na vzhledu nových odrůd podepsaly velmi výrazně. V posledních desetiletích se objevily nové odrůdy s velkými květy nebo s výrazným barevným efektem. Proto si snad každý dokáže vybrat

barvu či typ květu podle vlastního vkusu. Barevná škála je velmi pestrá – v mnoha případech se objevuje na jednom květu dokonce více barev. Ibišky nabízejí jak jednoduché, tak poloplné či plné květy. Jejich životnost je velmi krátká, ale rostlina vytváří tak velké množství květních pupenů, že květy se otevírají průběžně přes celé léto až do nástupu velmi chladných podzimních dnů.

Pro ibišky budeme vybírat slunné místo – to je ze všeho nejdůležitější. Při nedostatku slunečního svitu mají dlouhé, křehké a vytažené výhony a málo květů slabé kvality. Půda ibiškům nejlépe vyhovuje živná, dobře propustná, neutrální

až mírně alkalické reakce. Jsou ovšem známé případy, kdy se ibišek přizpůsobil i životu v mnohem horších půdách. Na těžkých jílovitých půdách si zvyká delší dobu a roste tam mnohem pomaleji. Pokud je to možné, doporučuje se občas vylamovat vyvijející se plody, neboť ty rostlinu zbytečně oslabují.

Většina ibišků dorůstá do výšky dvou až tří metrů; pravidelným řezem, který dobře rostlina zvládá, se dá udržet i v nižších velikostech. V teplejších oblastech se ibišek syrský používá i k založení pravidelně tvarovaných živých plotů. Nejvíce však vynikne jako solitéra nebo na pozadí smíšených skupinových výsadeb.

Hibiscus syriacus 'Pink Giant'

Hibiscus syriacus 'Manuele'

Hibiscus syriacus – stará rostlina v zámeckém parku

Ruže - aj iné sú krásne

TEXT A FOTO
Pavel Chlouba

V predstavách mnohých kvetinových nadšencov sú ruže spojené s veľkými kvety skupiny čajohybridov. Existujú avšak i ďalšie skupiny ruží, ktoré stoja za pozornosť. Ich prostredníctvom sa výrazne rozširujú možnosti využitia ruží v záhradnej tvorbe. Ruže sa teoreticky rozdel'ujú podľa vzrastu a typov kvetov do niekol'kých skupín – patria sem už spomenuté čajohybridy, tzv. floribunda hybridy, ruže sadové, miniatúrne, plazivé či popínavé. Niekedy sa ale tieto skupiny prelínajú a ich zadelenie nie je jednoznačné. Niekedy sa ako praktickejšie javí vnímať ruže podľa spôsobu využitia.

1

2

3

Botanické ruže stáli v dejinách pestovania na úplnom začiatku. Týmto pojmom sa označujú divé druhy ruží, ktoré sa vyskytujú vo voľnej prírode. U nás je to napríklad ruža šípová (česky růže šípková, latinsky *Rosa canina*), bez ktorej by sme si nikdy nemohli pochutnat' na šípkovom čaji. Botanické ruže ponúkajú mnoho krásnych druhov, ktoré sa dajú pestovať na záhradách. Je to napríklad *Rosa hugonis* s nádhernými žltými kvetmi, či pôvabná ruža sivá (česky růže sivá, *Rosa glauca*).

Ruže s okrasnými plodmi využívame v záhradnej tvorbe zatiaľ pomerne opatrne. Pritom sú to ruže, ktoré si našu pozornosť rozhodne zaslúžia. Prostredníctvom plodov prinášajú do záhrad ešte jeden efekt navýše, ich kvety sú obvykle tiež veľmi ozdobné. Ako príklad môže poslužiť ruža vráskavá (česky růže svraskalá, *Rosa rugosa*), jej plody sú veľmi nápadné, pomerne veľké a dekoratívne. Sú jedlé a považujú sa dokonca za menej rozšírené ovocie. Nič to ale nemení na kráse kvetov tejto ruže. Existuje dokonca niekoľko desiatok kultivarov, ktoré sa od seba líšia farbou i typom kvetu, alebo výškou rastliny v dospelosti.

Ruže s jednoduchými kvetmi sa opäť dožívajú vzostupu popularity. Keďsi stávali na okraji záujmu, ale aj tátó vec sa mení a vyvíja. Na ich oblúbe sa okrem estetických kritérií podpisuje aj silnejšie ekologické cítenie časti záhradníckej verejnosti. Na rozdiel od plnokvetých kultivarov sú tie s jednoduchými kvetmi vyhľadávaným cielom včiel a ďalšieho hmyzu. Ich kvety sú plné peľu, ktorý je pre hmyz lepšie dostupný než u plnokvetých odrôd. Zvlášť remontantné odrody jednoduchých ruží sú z tohto pohľadu pre pestrosť života na záhrade veľmi prospiešné.

Chraňte své růže

Královnu květin bohužel v letních měsících ani škůdci nešetří. Pro jejich zdravý růst a omezení mšic a jiných savých škůdců i černé skvrnitosti a padlí doporučujeme přípravek **Substral Komplexní ochrana**.

- 1 Botanický druh – *Rosa rugosa*
- 2 *Rosa rugosa* prináša množstvo dekoratívnych a jedlých plodov
- 3 Ruže s jednoduchými kvetmi sú nie len krásne, ale aj atraktívne pre včely a čmeliaky
- 4 Popínavé ruže sa dobre pestujú aj na rôznych oporných konštrukciách, čím dokážu ľahko zvlečať záhradný priestor
- 5 Farebný efekt nízkych a pôdopokryvných ruží

4

5

Ruže sadové a popínavé by sa možno dali označiť ako mohutné rastúce ruže. Zaujímavé je, že aj tieto dve skupiny ruží sa niekedy prelínajú. Dá sa to niekedy vyčítať aj z menoviek, ktoré sa nachádzajú na rastlinách určených na predaj. Niektoré odrody sa dajú použiť rovnako dobre ako sadové, či popínavé. Všetko záleží iba na technike rezu. V niektorých prípadoch sa pravidelným rezom dá dosiahnut', že rastlina bude mať vzhľad veľkej sadovej ruže, keď sa nechá rásť bujne, vznikne z tej istej odrody hodnotná popínavá ruža. Ale aj jednoznačne sadové, či popínavé ruže majú v tvorbě rodinných záhrad obrov-

ské využite. V prípade popínavých ruží je možné vytvárať im rôzne oporné konštrukcie, čo rozšíri možnosti ich využitia i mimo pergoly a ploty.

Ruže nízke a pôdopokryvné tvoria nesmierne cennú skupinu rastlín. Ich potenciál tiež nevyužívame naplno. Táto kategória ruží pritom ponúka veľa života-schopných odrôd, ktoré sa navyše vyznačujú veľmi dobrým zdravotným stavom a vysokou odolnosťou k hubovým chorobám. Dajú sa využiť pre výsadbu menších plôch, kde sa z rôznych dôvodov nehodi zakladat trávnik. V tomto prípade platí,

Ruže zdravé a vitálne

To je sen každého milovníka týchto rastlín. Pre zdravie ruží je ale potrebné niečo urobiť. Za normálnych okolností je to práca najmä pre každého, kto ich chce pestovať. Spočíva najmä v súbore preventívnych opatrení, od agrotechnických až po chemické zásahy. Zdravotný stav ruží, hlavne odolnosť proti hubovým chorobám je ale cieľom i mnohých šľachtiteľov ruží. Je v ich vlastnom záujme, aby sa tieto rastliny sami vedeli brániť napríklad proti múčnatke (padlí), alebo čiernej škvrnitosti. Ruže, ktoré z tohto pohľadu vyzerajú nádejne, sa testujú v niekoľkých skúšobných rozáriach. Testovanie prebieha nezávisle a anonymne. Ruže, ktoré splnia veľmi prísné kritéria, dostanú ocenenie o kvalite. Tento certifikát môžu získať iba krásne, ľahko pestovateľné a hlavne mimoriadne odolné ruže. Oficiálna skratka takto ocenených ruží je ADR (z nemčiny – Allgemeine Deutsche Rosenneuheitenprüfung).

volba správnej odrody je veľmi dôležitá. Správny výber odrody rozhoduje o pestovateľskom úspechu. Tieto prekrásne, bujne rastúce plazivé alebo poloplazivé ruže môžu poskytnúť skvelú službu malej rodinnej záhrade rovnako dobre ako intenzívne udržovaným plochám verejnej zelene.

7 skalničiek, KTORÉ VÁM NESMÚ CHÝBAŤ

TEXT **Ing. Daniela Valčková**

Záhradníctvo Sadex

FOTO **archív**

Nie sú to len skaly a kamene, ktoré robia skalku skalkou, ale rovnako aj vhodný výber rastlín. Máj je mesiacom, ktorý praje ich nákupu. V záhradníctvach sa rozširuje sortiment a naše oči dostávajú zabrat'. Preberáme a hľadáme tie najlepšie „kúsky“. Kúpu by sme mali prispôsobiť požiadavkám skalky. Vybrali sme pre vás sedem najobľúbenejších a najznámejších skalničiek, ktoré by určite mali tvorit' základ skladby rastlín na vašej skalke.

Lomikameň (*Saxifraga*)

Drobná a otužilá trvalka vytvárajúca nádherné plazivé vankúše. Listy sú malé, mäsité a sivozelenej farby. Lomikameň patrí k nenáročným rastlinám a dobre odoláva mrazom. Odolnosť voči mrazu mu zabezpečuje jeho mäsitá stavba. Pôdu si vyzýdaju dobre prieplustné, neutrálne alebo prípadne mierne zásaditú. Stanovište mu vyberajte slnečné, prípadne polotienisté. Pekné sú varianty ružovej, ale tiež aj bielej farby kvetov. V skalke pekne vynikne medzi skalami alebo pri jednej väčšej skale.

Rozchodník (Sedum)

Nízka bylina, vytvárajúca plazivý, rozkonárený podzemok vytvára husté koberce a veľmi jednoducho sa množí.

Uprednostňuje suché pôdy s dostatkom vápna. V skalke mu vyberajte slnečné miesto. Najlepšie vynikne priamo na skalách s otvormi alebo na múrikoch. Pekne vynikne na začiatku alebo v strede skalky.

Rožec (Cerastium)

Rožec dorastá do výšky zhruba 15 cm. Pôdu si vyžaduje prieplustnú. Vytvára hustý a veľký vankúš s bielymi kvetmi. V skalke mu vyberajte slnečné stanovište s väčším priestorom pre rast. Ak máte skalku vo svahu, môžete ho umiestniť na vrch svahu.

Orlíček (Aquilegia)

Orlíček sa bežne pestuje v okrasných záhradách. Oblúbený je v skalkách, ktoré príjemne ožíví.

Výhodou je jeho odolnosť voči mrazu. Polohu si vyžaduje s priamy svetlom alebo čiastočným tieňom. Oblubuje dobre prieplustnú pôdu.

Flox (Phlox)

Táto vankúšovitá skalnička vytvára husté koberce a hodí sa k múrikom alebo k veľkej skale. Patrí k nenáročným rastlinám. Dobre odoláva mrazom. Uprednostňuje slnečné stanovište. Rozmnožovanie je možné uskutočniť pomocou delenia na jar.

Plesnivec (Leontopodium)

Zaujímavá trvalka, ktorá sa bežne pestuje v skalke. Z hľadiska odolnosti je úplne mrazuvzdorný, vedia mu však vlhké zimy. Stanovište si vyžaduje slnečné. Pôda by mala byť suchá, zásaditá, kamenistá a prieplustná.

Trávnička (Armeria)

Táto krásna trsovitá trvalka vytvára husté vankúše listov a bohatu kvitne drobnými kvietkami. Vyžaduje slnečné stanovište, inak je nenáročná. Pekne vynikne pri múriku alebo chodničku, ktorý príjemne ožíví skalku.

Kouzlo asijských javorů

TEXT A FOTO
Pavel Chlouba

Jemná krása lístečků asijských javorů a jejich různých barevných kombinací okouzlila nejednoho pěstitele či majitele rodinné zahrady. Tyto javory se také označují jako japonské, ale není to zcela přesné, neboť rostou i v Číně a Koreji. Místní zahradníci krásu těchto dřevin objevili už dávno, proto jsou javory častou ozdobou slavných japonských, čínských i korejských zahrad.

1

2

3

4

Botanicky se jedná zejména o javor dlanitolistý (*Acer palmatum*) a velmi velké množství jeho odrůd. Do této skupiny ještě patří několik dalších druhů jako javor japonský (*Acer japonicum*) a jemu velmi blízce příbuzný javor shirasavanský (*Acer shirasawanum*). Vlastnosti všech těchto javorů se velmi liší, protože

zejména javor dlanitolistý se snadno křížen a vznikají rostliny rozličných forem a odrůd. Rozdíly mezi jednotlivými odrůdami jsou velké, liší se barevností, tvarem listů, velikostí rostliny v dospělosti a často i vitalitou v souvislosti se stanovištěm, na kterém byly vysazeny.

Nároky na půdu

Japonské javory se nejčastěji ve volné přírodě vyskytují ve vlhkých lesích, někdy tvoří podrost pod vyššími stromy. Preferují tedy půdu vlhkou, ale ne mokrou. Nadbytečná voda musí mít možnost odtéct od kořenů pryč. Zemina pro pěstování javorů by měla být humózní, propustná, mírně kyselá. Nemusí být extrémně bohatá na živiny – ve středně bohatých až chudších půdách javory na podzim lépe vybarvují, při vysokém obsahu dusíku rostou do poslední chvíle, kdy to počasí dovolí a listy před opadem jenom zhnědnou.

Nároky na světlo

Nejlepším místem pro asijské javory je stanoviště mírně přistíněné, ideální je toulavý stín, nebo tzv. kropenatý stín, který poskytuje nepříliš hustě vysazené stromy. Také je pro ně velmi příjemné, když na ně svítí dopolední slunce a během nejteplejších hodin dne jsou ve stínu. Ale ani tyto rady nejsou absolutně univerzální. Pokud mají tyto javory optimum půdní vlhkosti a dostatečnou vlhkost vzdachu, obvykle dobře zvládají i silnější sluneční svit. Obecně platí, že nejlépe odolné jsou odrůdy se zelenými listy, nejcitlivější jsou žlutolisté kultivary, a to nejvíce v první polovině vegetačního období, kdy jsou listy jemné a citlivé.

Nároky na teplo

Javorům pro dobrý růst vyhovuje svěží klima, příliš suché a horké klima zvládají méně dobře. Vadí jim velké množství zpevněných ploch, kde dochází k akumulaci tepla a jeho sálání až do pozdních nočních hodin. Asijské javory jsou v našich podmírkách úplně mrazuvzdorné, někdy je ovšem může poškodit silný holomráz nebo kolísání teplot. Pro dobré přezimování je důležité, aby rostliny byly v optimálních podmírkách během celé vegetace. Pokud trpí a strádají, často bývá zima tím posledním faktorem, který je „dorazí“.

- 1 *Acer japonicum* 'Aconitifolium' podzimní efekt
- 2 *Acer palmatum* 'Corallinum'
- 3 *Acer palmatum* 'Sangokaku' podzimní vybarvení
- 4 *Acer palmatum* 'Osakazuki'
- 5 *Acer palmatum* 'Dissectum'
- 6 *Acer palmatum* 'Dissectum Atropurpureum'
- 7 *Acer shirasawanum* 'Aureum'
- 8 *Acer palmatum* 'Shaina'
- 9 *Acer palmatum* 'Shishigashira'

Tipy pro pěstování japonských javorů

- * pozor na mokrý substrát, javory jsou na něj citlivé
- * nezálevejte na list, když svítí slunce
- * do koruny stromu pokud možno nezasahujte. Když je nutné řezat, nářadí vydezinfikujte nad plamenem
- * kolem kmene javoru pěstovaného v trávníku udržujte volný prostor
- * pozor na poškození kmene strunovou sekáčkou – ránu mohou kmen napadnout houbové choroby

At' žije první láska!

TEXT Aleš Martínek

Zahradní centrum PARKON

FOTO www.clematis.com.pl

Přesně to by se chtělo zvolat při obdivování nových soret plaménků z dílny pana Szcepana Marczyńského, kterému se opět dařilo. Na konci dlouhé cesty šlechtění a uvádění na trh, která trvá často i patnáct a více let, jsou plaménky nových tvarů a barev, z nichž vám některé představíme. Všechny novinky srdečně doporučujeme i pro vaši zahradu!

'FIRST LOVE'

'COPERNICUS'

'VIVA POLONIA'

'CHANGE OF HEART'

'PRINCESS KATE'

'FIRST LOVE'

Kdyby neměl pan Marczyński téměř svatou trpělivost, možná by během 17 let, které šlechtění této sorty věnoval, svou snahu vzal. Ale vydržel a my se ted' můžeme kochat touto excellentní novinkou s bílými plnými květy, které jsou složené z 20–30 okvětních plátků. Květy jsou velké, v průměru 10–15 cm, a objevují se od poloviny června do poloviny srpna na loňských i letošních výhoncích. Dorůstá kolem dvou metrů výšky, skupina řezu 2 – lehký, asi na 150 cm výšky. Květy vyniknou na tmavém pozadí.

'COPERNICUS'

Také tento plamének pojmenovaný po slavném polském astronomovi čekal na svou premiéru sedmnáct let. Tato atraktivní sorta má zářivě modré polo-plné květy o velikosti 10–12 cm složené ze 30–40 lehce zvlنěných okvětních plátků se světlejším proužkem uprostřed sepalu. Kvete bohatě od června do konce srpna, dorůstá asi dvou metrů, skupina řezu 2 – lehký, asi na 150 cm výšky. Vynikne v kombinaci s menšími keři jako oporou, zvláště žlutolistými.

'VIVA POLONIA'

At' žije Polsko! Extra purpurová odrůda s výrazným bílým pruhem uprostřed si vás získá na první pohled. Květy má velké 12–15 cm, jednoduché, složené z 6–8 ostře zakončených okvětních plátků. Během kvetení mění barvu do světlejšího odstínu, páru dělají také purpurově zbarvené prašníky nesené na kontrastně žlutých nitkách. Výhodou je nepřetržité kvetení od června do července. Dorůstá do výšky dvou metrů, květy se objevují již ve výšce 30 cm nad zemí, je vhodný i do nádob. Atraktivní kombinace se žlutě kvetoucími či žlutolistými rostlinami. Lehký řez na asi 150 cm.

'CHANGE OF HEART'

Neodolatelná, dlouho a bohatě kvetoucí „srdeční záležitost“. Květy jsou středně velké, v průměru 10–13 cm, složené ze šesti okvětních plátků, které jsou trochu jako chameleon – v průběhu kvetení mění svou barvu: purpurově červená při rozvíjení se v plném kvetení mění na růžovočervenou se světlejším růžovým okrajem, střed květu je žlutý díky nitkám a prašníkům – srdce zaplesá! Kvete od května do července na loňských i nových výhoncích, květy

nasazuje v celé své výšce 1,7–2 m. Lehký řez na asi 150 cm.

'PRINCESS KATE'

Asi 6 cm dlouhé květy tulipánovitého tvaru mají unikátní zabarvení – silné, masité petaly jsou uvnitř bílé a vně tmavorůžové s bílým okrajem. Prašníky jsou fialové. Ve Velké Británii velmi populární plamének, cena se drží kolem 20 liber a oblíbené jsou cenově zvýhodněné sety královské rodiny – Princess Diana, Prince Charles s Queen Mother, tak můžeme očekávat nové nástupce. Dorůstá výšky 3–4 m, kvete od června do září, řez skupina 3 – nad zemí.

**Chcete se lépe seznámit s plaménky?
Navštívte Clematis show,
která se koná
v Zahradním centru Parkon
v Libici nad Cidlinou
od 10. do 16. 8. 2017.**

Ochrana vaši zahrady

Bayer Garden

chodníčky, terasy
a nezpevněné
plochy na vaší
zahradce (okolo
záhonů, stromů)
bez plevelů

NOVINKA

Keeper® Zahrada

- totální listový a půdní herbicid
- působí na již vzrostlé plevely včetně kořenů, bráni i vzházení plevelních semen
- dlouhá doba účinku – až 3 měsíce

ochrana proti
rzi, padlím
a skvrnitosti listů
u růží, okrasných
a pokojových
rostlin

okrasné rostliny
bez škůdců

Folicur® AL

- fungicidní přípravek k přímému použití postříkem – bez ředění
- obsahuje stabilizátory pro dlouhodobé a opakované použití doma i na zahradce
- ochrání okrasné, pokojové rostliny a růže proti padlím, skvrnitosti listů a růzim
- působí preventivně i dlouhodobě
- jedinečný svým zaměřením – obsahuje dvě účinné látky, po postřiku se na povrchu listů vytvoří ochranný povlak, čímž se zabrání novému rozvoji choroby

Decis® AL – okrasné rostliny

- insekticidní přípravek k přímému použití postříkem (bez ředění)
- obsahuje stabilizátory pro dlouhodobé a opakované použití doma i na zahradce
- ochrání okrasné rostliny doma i na zahradce
- okamžité působení proti savému a žravému hmyzu

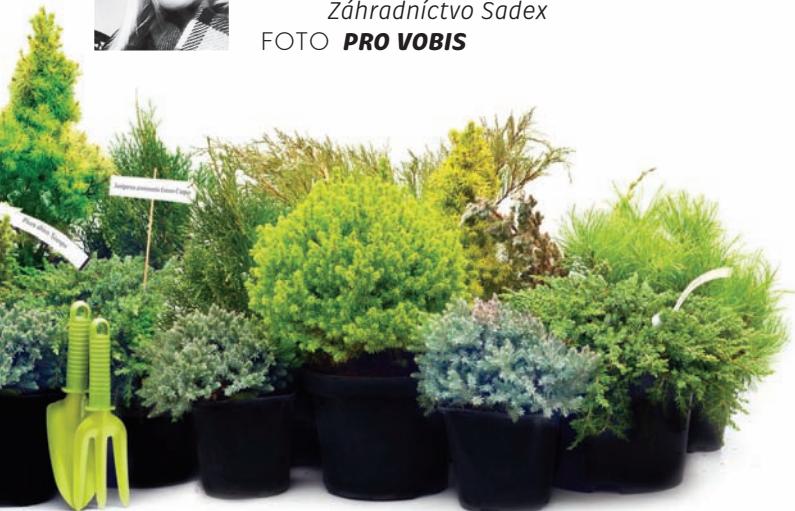

Rastlinné dekorácie na celý rok

TEXT **Ing. Daniela Valková**
Záhradníctvo Sadex
FOTO **PRO VOBIS**

Ak sa chceme kochat' sviežosťou zelené prakticky celý rok, použite trvalky alebo prípadne konifery. Môžete siahnúť napríklad po borievkach, tujach, cypruštekoch, ale aj po borovici. Všetky tieto druhy sú stálozelené, a pokiaľ by vám predsa len chýbali farby, môžete výsadbu oživiť letničkami, napríklad petúniami, surfiniami,

bacopou, rozchodníkmi, skalnou ružou alebo sirôtkami.

Vzhľadom k tomu, že sa jedná o výsadbu drevín, mala by byť vhodná nádoba samozrejme dostatočne priestranná, veľká a hlboká. Nezabudnite na odtok vody, potrebný je otvor a drenážna vrstva, ktorá tvorí základné podložie.

Práve sa nachádzame v jednom z najkrajších období roka. Tešíme sa z rozmanitých vôní a farieb nielen na záhrade, ale aj na balkóne alebo na terase. Letničky nás budú sprevádzat' celé leto až do začiatku jesene, kedy ich život ukončí prvý mráz. Ak si ale chcete vytvoriť výsadbu, ktorá bude dekoratívna po celý rok vrátane zimy, poradíme vám, ako na to.

Výber substrátu prispôsobujeme použitým druhom. Na trhu sú dnes dostupné rôzne špeciálne substraty, ktoré odporúčame oproti univerzálnym.

Pri výbere rastlín sa neriadte len vizuálnym dojmom. Dôležitá je kondícia rastliny, ktorá sa prejavuje v koreňovom systéme. Ten by mal byť primerane veľký,

nepoškodený a dostatočne vyvinutý. Najlepšie je zakúpiť kontajnerové rastliny, kedy sa minimalizuje riziko neujatia.

Okrem koreňov je potrebné všímať si zelenú (listovú) plochu. Tá by mala byť vyzretá, svieža, zelená a bez známok poškodenia.

Počet rastlín v nádobe závisí od jej veľkosti. Aj tu platí, menej je niekedy viac. Nesnažte sa zbytočne natlačiť čo najviac druhov, vhodné sú minimálne tri. Dobré je zachovať vzdušný dojem. Výsadba by mala mať svoju koncepciu. K jednej dominantnej rastline umiestnené do stredu vysadíme menšie druhy, prípadne po obvode črepníka môžeme použiť letničky alebo trvalky. Vyššie druhy sadíme dozadu a menšie pred ne.

Rovnako nie je vylúčená ani solitérna výsadba, kedy sa použije jedna dominantná rastlina, napríklad borovica. Tá sa umiestni do stredu, v tomto prípade je vhodné použiť dekoračné prvky v podobe kameňa, machu, šíšiek.

Ako solitér vo veľkej nádobe pekne vynikne aj buxus.

Inou variantu môže byť aj simulácia lesíka. V takomto prípade sa hodia skalné ruže, paprad', sedmokrásky a rozechodníky. Z dekoračných prvkov pekne vynikne výrazný kameň, šíšky, riečne kamienky, ale aj gaštany, bukvice na oživenie.

Údržba výsadby nespočíva len v pravidelnej zálievke. Dôležitý je aj pravidelný prísun živín, najmä počas sezóny. Rovnako aj tvarovanie jednotlivých drevín je namieste. Pri použíti kvitnúcich druhov nezabúdajte odstraňovať odkvitnuté kvety, predĺžite tak dobu kvitnutia.

Na konci sezóny odstráňte prípadné odumreté druhy a poškodené časti rastlín. Ak nemôžete na zimu výsadbu preniesť do studenej chodby alebo skleníka, nezabudnite použiť zimnú izolačnú ochranu, ktorá je dnes bežne dostupná a ochrani rastliny pred účinkami mrazu a zimné vlhkosti.

Známe recept na nejkrásnejší okna v ulici...

+ **rychlý růst a nasazení poupat**

+ **bohatě kvetoucí převisy**

+ **vyšší odolnost vůči škůdcům**

Zelenina na terase či balkóne

TEXT **Ing. Kvetoslava Dinis
Másiarová,**
Isola Bella s.r.o.
FOTO **archív**

Nemáte práve rozľahlú záhradu s možnosťou pestovať svoje oblúbené kvety či zeleninu? Nezúfajte, dnes vám poradíme ako si na balkóne či terase vypestujete svoje domáce papriky či rajčiny alebo krásne kvety. Dopestovať na terase môžete takmer všetko – ovocné či okrasné stromy menšieho vzrastu, kry, bylinky, trvalky aj zeleninu.

Balkóny a terasy sú často vystavené extrémnemu slnečnému žiareniu aj silnejšiemu vetru. Preto treba pri zakladaní záhrady na balkóne prihliadať na orientáciu voči svetovým stranám a celkovo možnostiam, ktoré nám dané miesto poskytuje. Aj keď sa na začiatku zdá, že to musí byť zložité, zvýšenú vynaloženú námahu na pestovanie vám rastlinky odmenia v podobe bohatej úrody a krásnych kvetov.

V prvom rade je potrebné rozhodnúť sa, čo všetko si chcete dopestovať. Pri výbere kvetináčov odporúčame investovať do kvalitnejších – samozavlažovacích kvetináčov, ktoré vám zaručia, že rastliny ani na silnom slnku len tak ľahko nevyschnú. Na väčších terasách je možné vybudovať

aj mobilné nádoby väčších rozmerov či priamo zabudované zvýšené záhony. Keďže na terase je základom výsadba v kvetináčoch, vhodné je použiť aj rôzne treláže či úchyty, na ktoré môžete kvetináče po obvode pozavesovať. Vhodné je tiež doplniť kvetináče o drevené či kovové obelisky, na ktoré sa môže upnúť ďahavá rastlina – či už to bude okrasná ruža, alebo zelená fazuľka.

Nádoby naplňte záhradníckym substrátom bud' na balkónové rastliny alebo na zeleninu. Zeminu môžete odľahčiť keramzitom, ktorý je vhodný použiť aj ako drenáž na dno kvetináčov. Je vhodné ho prekryť netkanou textíliou a tak ho oddeliť od zemin.

Ako kombinovať rastlinky? Okrem klasických letničkových výsadieb či kombinácie zakrslých ihličnanov si môžete založiť aj jedlú záhradu. Druhové zloženie zvolíte podľa toho, aké silné slnečné žiarenie na balkóne máte. Skombinovať môžete drobné ovocie, ríbele či egreše na kmienku s podrostom byliniek či jahôd. V inom kvetináči môžete na treláž ľahat' rajčiny a pod ne podsadiť bylinkový záhon.

Vždy sa držte toho, aby stred kompozície tvorili vyššie, prípadne ľahavé rastlinky, a po okrajoch sad'te nižšie a prevíasajúce rastlinky.

Pri nákupe si pytajte vždy zakrpatené odrody a vol'te rastlinky a odrody tak, aby vám dozrievali postupne. Do väčších kvetináčov môžete umiestniť aj väčšie kry, stĺpovité odrody ovocných stromov, černice, maliny či zemolez kamčatský, čučoriedky.

**Nezabúdajte
na jednotlivé ročné
obdobia. Pri správnom
výbere bude váš balkón
krásny po celý rok. Jeseň
si zabezpečíte farebnými
odrodami kelu, kapusty,
brokolice alebo
jesennými astrami.**

**Nebojte sa
experimentovať!
Každá rastlina vás
odmení svojím pôvabom,
chuťou a krásou.**

Tipy na pestovanie

- * Pri pestovaní v nádobách je dôležitá pravidelná a výdatná zálievka, pravidelne dopĺňaná o hnojivá pre dané rastlinky.
- * Nezabúdajte, že rastlinky v kvetináčoch a mobilných nádobach žijú v obmedzených priestoroch, preto ich nároky na živiny z pôdy sú obmedzené a je potrebné ich dopĺňať.

Šťavnatá, chutná, k nakousnutí...

bohatší kvetení
až o 34 %
a násada plodů

zdravé a silné rostliny

bohatá a chutná úroda

vyšší obsah vitamínu C

www.vitalitykomplex.cz

UŽITKOVÁ ZAHRADÁ

Drobné ovoce v zahradě (3.)

TEXT A FOTO

Libor Abraham,

Agarden rostliny s.r.o.

Kanadské borůvky (*Vaccinium corymbosum*) patří k nejpěstovanějším druhům drobného ovoce v našich zahradách.

1

2

3

4

5

6

Kanadské borůvky pocházejí ze Severní Ameriky a v našich podmínkách jsou to opadavé keře vysoké kolem dvou metrů. Protože jsou kanadské borůvky částečně cizosprašné, je vhodné vysazovat více odrůd pohromadě. Výborně se jim daří i ve vyšších polohách hlavně díky rovnomořné vysoké půdní vlhkosti, ovšem skleněn bude asi o měsíc pozdější. A ještě jedna dobrá zpráva – kanadské borůvky u nás prakticky netrpí žádnými chorobami ani škůdci.

Pěstování kanadských borůvek je poměrně snadné, pokud jim zajistíme vhodné podmínky k růstu. Nezbytná je kyselá půdní reakce (pH 4–5), proto doporučujeme před výsadbou vyměnit půdu na místo, kde je budeme pěstovat. Pro každou rostlinu vytěžíme plochu 1 m² do hloubky minimálně 40 cm a nahradíme ji rašelinou nebo kyselým substrátem pro vřesovištění rostliny. Nejlepší umístění je v lehkém polostínu, ale při zajištění dostatečného množství vody porostou výborně i na plném slunci – čím více budou mít vody,

tím více slunce snesou. Po výsadbě je vhodné borůvky zamulčovat dostatečnou vrstvou kůrového mulče, který velmi dobře zabraňuje vysychání substrátu.

Přihnojujeme kyselými bezchlorovými hnojivy brzy na jaře v době, kdy se tvoří poupatá, a po odkvětu. Borůvky mají jemné, povrchové kořeny, proto není vhodné okopávání či obrývání.

Každoročním řezem si zajistíme pravidelnou úrodu. Poprvé řezeme tři až čtyři roky po výsadbě, kdy odstraníme staré výhony, a to celé až těsně u země. Tím rostlinu průběžně zmlazujeme. Po řezu by mělo zbýt vždy šest až osm silných výhonů. Čím silnější rostliny řezeme, tím budou plody větší, i když se jejich počet sníží. Pokud keře nebudeme řezat, budou přinášet jen malé plody, které často zasychají ještě před dozráním.

Sklizeň borůvek trvá asi měsíc až měsíc a půl (plody nedozrávají všechny najednou) a z dospělého a řádně pěstovaného keře bychom měli sklidit dva i více kilogramů plodů.

1 'Berkeley'

2 'Bluecrop'

3 'Emblue'

4 'Goldtraube'

5 'Jersey'

6 'Spartan'

Nejčastěji pěstované odrůdy:

Goldtraube

- velmi raná až raná odrůda, výška asi 1,5 m, plod velký

Bluecrop

- středně raná odrůda, výška až 2 m, velmi odolná, úrodná

Emblue

- raná odrůda, výška až 2 m, plody sladké, snadno skladovatelné

Spartan

- středně raná odrůda, velmi odolná, bujně rostoucí i přes 2 m výšky, bohatě plodí

Borůvky elixír věčného mládí

TEXT Julie Bláhová
FOTO Dreamstime

Borůvky jsou bohatým zdrojem látek důležitých pro odbourávání toxinů a prevenci tvorby karcinogenních buněk. Obsahují vitamin C, K, vitaminy skupiny B, provitamin A a kyselinu listovou. Z minerálů je v nich zastoupeno železo, měď, zinek, chrom, hořčík, draslík a mangan. Díky těmto látkám borůvky zvyšují imunitu, podporují krvetvorbu, jsou účinné proti některým druhům rakoviny, snižují

hladinu cholesterolu a cukru v krvi, zpevňují cévní stěny a pomáhají při dně a revmatismu. Pročistí také organismus, zejména ledviny a močové cesty, pomáhají při střevních obtížích a zlepšují funkci lymfatického systému. Konzumace borůvek zpomaluje rovněž stárnutí mozku, zlepšuje paměť, zrak, léčí šeroslepost a pomáhá při hubnutí.

Borůvka černá, resp. brusnice borůvka, kterou znáte z lesa, vyžaduje pro úspěšný růst lesní prostředí. Na zahradách se proto setkáte s borůvkou chocholičnatou, známou spíše pod jménem borůvka zahradní či velkoplodá, často označovanou jako borůvka kanadská.

Kanadské borůvky jsou považovány za anti-age potravinu, protože zmírnějí průběh nemocí způsobených stářím. Navíc příznivě působí na kůži spálenou při nadměrném opalování.

Borůvkové perličky

- * Z pohledu magie mají kanadské borůvky velkou sílu. Noste u sebe jejich listy, přivolají vám štěstí.
- * Dříve se borůvkové koláče doporučovaly při uhranutí, dnes zvyšují odolnost proti stresu.
- * V potravinářství se využívá zásadně kanadská borůvka, například v müsli a různých zdravých tyčinkách.
- * Ve dnech 8. a 9. července 2017 se koná tradiční borůvková slavnost města Borovany. Doporučujeme!

Na potíže i jako prevence

ODVAR – polévkovou lžici plodů zalijte 1/4 l vody, vařte 20 minut, nechte vyluhovat do zchladnutí a sedceťte. Pijte 3× denně při chronickém průjmu nebo zánětu střev. Odvar z plodů sušených borůvek ničí také škrkavky a roupy dětské.

TINKTURA – 100 g čerstvých borůvek zalijte 1/2 l vodky, nechte 14 dní luhovat, poté slijte a plody vymačkejte. Užívejte denně před obědem na posílení cév, při vysokém cholesterolu, nedokrvování dolních končetin a jako prevenci infarktu a srdeční ischémie.

NÁLEV – polévkovou lžici sušených borůvkových listů zalijte 1/4 l vroucí vody, nechte 15 minut vyluhovat a pijte 3× denně při cukrovce.

Recepty

Jogurtové nanuky s borůvkami

Nejprve na páni oprážte ovesné vločky s cukrem. Smíchejte je s podrcenými borůvkami nebo borůvkovým džemem a zamíchejte do jogurtové zmrzliny. Směsi pak naplňte formičky na nanuky a nechte zamrazit.

Domácí borůvková marmeláda

Kilogram zralých borůvek podlijte 0,2 l vody a rozvařte. Po odpaření čtvrtiny původního objemu rozpust'te ve vzniklé hmotě 500 g cukru a 2 g kyseliny citronové. Cukr rozpouštějte postupně, aby se var nepřerušil, a s poslední dávkou přidejte i 40 g pektinového přípravku. Ve varu pokračujte až do zrosolovatění. Horkou marmeládu lije do předehrátných sklenic.

Borůvkový krambl s broskvemi

Smíchejte litr borůvek, 30 g hladké mouky, 100 g cukru, 2 lžičky citronové šťávy s kúrou z 1 citronu a lžíčkou skořice a přidejte 6 broskví nakrájených na kousky. Ze 120 g mouky, 150 g cukru, 150 g másla a špetky soli připravte drobenku. Přidat můžete i 70 g ovesných vloček a 50 g na plátky nakrájených mandlí. Ovocnou náplň dejte do zapékací nádoby nebo menších mističek a zasypteji drobenkou. V troubě předehráťte na 180 °C pečte asi 35 minut nebo dokud není drobenka dozlatova upečená a ovoce nezačne bublat.

Jak je pěstovat?

- * kyselá a propustná půda
- * hodně slunce a vláhy, zalévat jen dešťovou vodou
- * před výsadbou vyhloubit až půl metru hluboký záhon, vyplnit rašelinou a po výsadbě zamulčovat
- * lze pěstovat i ve velkých nádobách

Jednoduchá pravidla

- * Převážná většina odrůd je samosprašná, proto není nutné jich pořizovat několik kvůli opylení. Další odrůdy ovšem zvýší výnos keřů.
- * K hnojení se využívají stejná hnojiva jako pro rododendrony a azalky.
- * Poněvadž borůvky koření mělce, nesnáší jakoukoli konkurenční. Pod keře proto nic nevysazujte a kolem zbytečně neryjte.
- * Před sklizní je dobré chránit plody před ptáky, např. použitím sítí.
- * Případný řez se provádí až po sklizni borůvek a odstraňuje se při něm nejstarší výhony a větve nadměrně zahušťující keř.

NÁVŠTEVA ZÁHRADY

Plná NÁRUČ FARIEB

TEXT A FOTO

*Ing. Kvetoslava Dinis
Mäsiarová*

O záhrade sa hovorí, že je to vizitka pani domácej. Presne takú záhradu vám predstavím dnes. Navrhovala som ju ako jednu z mojich prvých. Záhony boli vedené v prírodných ladných líniah hlavne po obvode pozemku a pozemok bol opticky rozdelený suchým múrikom na dve časti.

Ing. Kvetoslava Dinis Mäsiarová

Do záhrad, ktoré tvorím, sa snažím vniest' nekonečné predstavy zelených zákutí s kvitnúcimi ružami, vodopádom a tečúcim potokom, inšpiratívne obrazy Claude Moneta a jeho rajskej záhrad. Záhrada je pre mňa umeleckým dielom na papieri zhmotnené do reálnej masy zelene, farieb, nápadov a života. Som zástankynou prírodných záhrad, kde majú svoje neodmysliteľné miesto trvalky, trávy a listnaté stromy. Moje záhrady sú plné tajných zákutí, ktoré vás vždy prekvapia. Rada spájam úžitkovú záhradu s okrasnou, naopak ak je to moderná záhrada, mám rada čisté línie a vzdušný priestor. Snažím sa, aby každé miesto, ktoré tvorím, každá kyticá či zátišie malo svoje *genius loci* – ducha. Aby každý, kto do záhrady vojde, odchádzal obohatený o krásu, ktorú môžu dať len živé stromy a kvety.

Mojím cieľom je nevytvárať umelé priestory, ale živé rajskej záhrady, do ktorých bol človek prirodzene stvorený. Keďže rajska záhrada bola zničená, celé veky sa snažíme takú záhradu vytvoriť. Nie každý má však ten dar a predstavivosť, aby vedel záhrady tvoriť.

Kompozícia záhrady nadväzovala na spevnené plochy, ktoré sme sa tiež snažili viesť v zaujímavých líniah – netypických, avšak praktických. Asi tak by to malo byť v každej záhrade, nesnažte sa robiť komplikované a atypické oblúčiky, či nepraktické zákutia kam sa len ľahko dostanete kosačkou. Záhrada má byť jeden celok, čistý a prieľadný. Má to byť harmonia živých a neživých prvkov.

Zeleň bola navrhovaná s citom a až teraz po rokoch vidno krásu a noblesu stromov. Záhrada je farebná a rozmanitá v každom ročnom období a domáca pani si skutočne dá záležať na tom, aby bola útulná a krásna. Jej starostlivosť a zaujatie pre záhradu môžete vidieť v každom kútiku. Postupne si dopĺňala výsadby

o rôzne trvalky, menšie kry, ale aj vodný prvak či zátišie s hojdačkou. A ako sama hovorí, je to jej hobby, srdcovka a láska zároveň.

V tejto záhrade sa farby menia počas sezóny od jari do jesene. Vďaka pani domácej v nej nájdete takmer všetko. Od jari kvitnú okrasné višne, čerešne, floxy, ale aj zlatý dážď. Postupne začne rašiť prevíslý smrekovec, magnólia, ale aj nádherná spiraea a kalina japonská na kmienku. Neskôr sú neprehliadnuteľné eriky v kombinácii s nebeským bambusom (*Nandina*) doplnené o vodný prvak.

Počas leta sa farby v tejto záhrade zatiahnu a prevažujú odtiene zelenej. Dávajú jej ráz pokojného a harmonického priestoru ako stvoreného pre oddych.

VODA V ZAHRADE

Přírodní koupání V ČISTÉ VODĚ

TEXT A FOTO

Asociace biobazénů a jezírek

Chcete se v létě koupat a od podzimu do jara se těšit z pohledu na krásnou vodní plochu? Pak zvolte místo klasického bazénu koupací jezírko a nebo biobazén. Voda se v nich čistí biologickými procesy, které mohou být podpořeny technickými opatřeními. Biofiltrace zajišťuje přirozenou čistotu vody, která nezatěžuje kůži a neobtěžuje žádným zápachem.

1

2

JAKÉ JEZÍRKO SI VYBERETE?

Přírodní jezero ke koupání

Ježírko není vybaveno žádným technickým zařízením. Voda se čistí činností zooplanktonu a sedimentací ve všech zónách a může mít přirozený zákal.

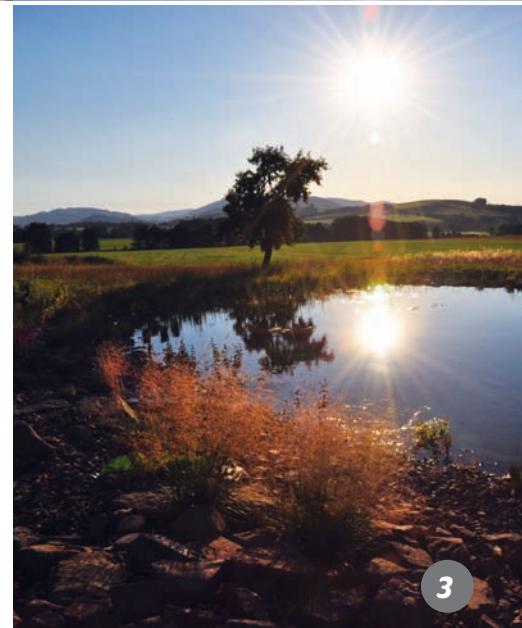
Užitková zóna by měla mít hloubku 2–2,5 m a je výrazně oddělena od regenerační zóny, která tvoří polovinu až dvě třetiny celkové plochy jezírka a je osázena rostlinami. Péče o ježírko není příliš náročná. Ponořené rostliny je potřeba v srpnu posekat a odstranit, čímž zároveň dojde i k odstranění přebytečných živin v jezírku. Pobřežní rostliny se stříhají na podzim a (nebo) na jaře. Dvakrát ročně je potřeba odsát ze dna jezírka sediment.

Koupací jezírko s odsáváním hladiny

Principy a procesy odebírání živin jsou stejné jako u předchozího typu. Kromě toho jsou z hladiny odebírány nečistoty a utopený hmyz prostřednictvím cirkulace vody přes skimmer či skimmerové jezírko. Polovina celkové plochy jezírka je určena pro užitkovou a polovina pro regenerační zónu. Péče o ježírko je podobná jako u předchozího typu, navíc je potřeba udržovat čerpadlo a pravidelně vyprazdňovat skimmer.

Koupací jezírko s pomalým mineralizačním filtrem

Poměr užitkové a regenerační zóny může být 60–40 procent. V tomto jezírku

3

1, 2 Čistotu vody v biobazénu s jednoduchým filtrem zajišťuje skimmer, jímž proteče denně veškerá voda v jezírku. Rostlinami je osázena maximálně třetina celkové plochy jezírka, někdy i méně. Koupací jezírka jsou uměle založené nádrže se stojatou vodou bez přítoku. Přírodní koupací jezírko ke koupání imituje stojatou vodu v tůni nebo rybníce.

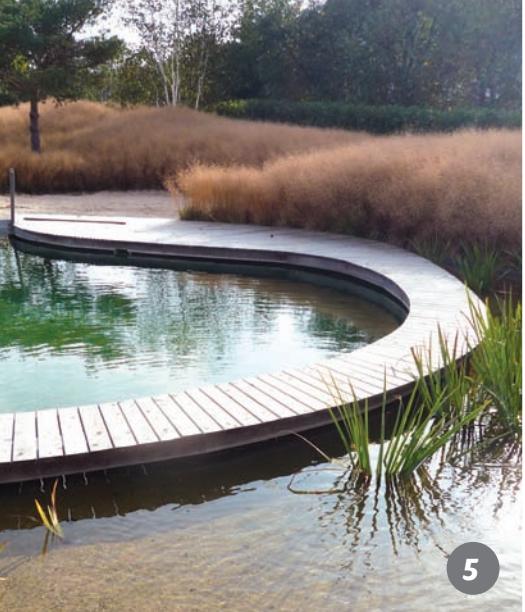
4 Koupací jezírko s pomalým mineralizačním filtrem.

5 Umístění a tvar koupacího jezírka by měl vždy řešit zahradní architekt v rámci kompozice celé zahrady. Biobazény mohou mít pravidelný i nepravidelný tvar s různými hloubkami.

6 Koupací jezírka poskytují také celoroční estetický zážitek.

4

5

6

7

probíhají stejné procesy a principy jako u jezírka s odsáváním hladiny, navíc je zde vybudován mineralizační filtr, na kterém dochází k zachycení organických substancí a živin. Ty se za podmínek nízkého obsahu kyslíku sbírají a mineralizují. Mineralizační filtr je kombinován se zařízením, které váže fosfor. Toto řešení je vhodné v situaci, kde se občas nárazově zvýší počet koupajících se osob. Po delší odstávce (například po zimním období)

je nutné mineralizační filtr řádně propláchnout.

Biobazény

Přírodní bazény označované také jako biobazény jsou uměle založené nádrže s cirkulující vodou bez přítoku. Čištění vody zajišťuje technologie biofiltru s nízkou spotřebou energie. Činností mikroorganismů přichycených na povrchu substrátu v biofilmu se z protékající vody odebírají živiny

tak, aby obsah fosforu byl do 0,010 mg/l. Biofilm postupně narůstá na povrchu biofiltru a musí být pravidelně odstraňován. Biobazény vyžadují pravidelnou údržbu, která spočívá ve vysávání dna a čištění filtru. Vzhledem k menší ploše biobazénů není údržba časově příliš náročná a lze ji částečně automatizovat. Svým charakterem se mohou biobazény podobat klasickým bazénům, ale poskytují zážitek z koupání v biologicky čištěné přírodní vodě.

KAPUT

Premium

PROTI NEŽÁDOUCÍ VEGETACI

LIMANISH

Premium

PROTI PLŽŮM A SLIMÁKŮM

- Totální herbicid na veškerou nežádoucí vegetaci se systémovým účinkem
- Hubí jednoleté i vytrvalé plevele včetně kořenů
- Likviduje plevele v chodnicích, zámkové dlažbě, podél plotů, ve vinicích, ovocných sadech a v lesních školkách
- Nátěrem na řezné plochy zabraňuje novému obrážení nežádoucích dřevin
- Potlačuje pařezové výmladnosti v lesním hospodářství
- 100 ml osetří až 250 m² plochy

- Obsahuje rostlinné atraktanty, díky kterým je pro slimáky neodolatelný, svou vůní je přitahuje a velmi jim chutná
- Použité zhořcovadlo Bitrex zároveň odrazuje psy, kočky a jiné domácí mazlíčky od konzumace
- Díky bezprašnému povrchu jsou granule vysoce odolné proti dešti - slimáci jsou při vlhkém počasí nejaktivnější!
- Účinkuje dlouhodobě a spolehlivě, je registrován do širokého spektra plodin

NOHEL GARDEN a.s. - Budínek 86, 3 km od Dobříše, tel.: +420 318 533 511, office@nohelgarden.cz, www.nohelgarden.cz

Čisté jezírko PLNÉ KRÁSNÝCH ZDRAVÝCH RYB

Pokud jste zapomněli na preventivní opatření proti řasám, tedy aplikaci bakterií a enzymů, začne ve vodě v jezírku brzy narůstat vláknitá řasa. Tento nepořádek musí ale pryč! Řasa je sice nedílnou součástí vodního biotopu, ale musí být přítomna jen v únosných mezích a nesmí narušovat estetický kolorit jezírka.

Z jezírka odstraňte řasu bud' mechanicky vysavačem, nebo přípravkem **NA ŘASY - KONTAKT**, který díky uvolněnému kyslíku zvedne listí i řasu ze dna na vodní hladinu, odkud je snadno odstraníte síťkou nebo skimmerem.

Pokud je voda v létě zakalená a neprůhledná, aplikujte přípravek **VLOČKA - JEZÍRKA**. Voda se vyčeří a zákal a řasa (zelená voda) sedimentují na dno, odkud je odstraňte, abyste předešli jejich rozkladu. Pro obnovení biorovnováhy po úklidu nasadte bakterie **BAENZY - SEZÓNA**.

V letních měsících, kdy teplota vody dosahuje maxima, fungují biologické procesy v celém jezírku na plné obrátky a vodní fauna i flora jsou na vrcholu své aktivity. Je proto dobré podpořit tyto pochody v jezírku bakteriemi **BAENZY - SEZÓNA**, které pomohou s rozkladem nahromaděné organické hmoty. Pokud se v jezírku kvůli změněnému chemickému složení vyskytne řasa (bourky, překrmování ryb, nekvalitní krmivo, atd.), razantně zakročte. Použijte přípravek **SYSTÉM**. Tento přípravek znepříjemní řasám jejich fungování a voda se za pár dní po aplikaci vyčerší a bude zase průhledná.

Zapomenout nesmíte ani na rybí obyvatele. Pro rychlé zotavení a prevenci nemocí doporučujeme dávkovat na krmení vitaminový suplement **RybaFIT** s obsahem extractů spirulinu, česneku a rakytníku. Objeví-li se v jezírku nemoci, například plísně na povrchu těla nebo skvrny či viditelní paraziti, můžete ryby vyléčit rychlým nasazením přípravku **KLINIK**. Důležité je rovněž samotné krmivo, objemná obarvená mouka není pro výživu ryb vhodná, barvivo a škroby zatěžují vodu a rybám skutečné výživové hodnoty nepřidají. Vodnář proto uvádí tři řady krmiv, a to pro **KOI, JESETERA a DROBNÉ RYBY** (karasy, jeseny, závojnatky atd.), jejichž receptura vodu nekalí a dodá rybám potřebné živiny a vitamíny.

BROS

Tyto produkty budeme prezentovat 10.06.17
na TV Nova v pořadu Rady ptáka Loskutáka

BROS na komáry

Repelenty – řada preparátů na komáry a klíšťata ve formě spreje, roztoku nebo pěny pro aplikaci na pokožku. Složení preparátů účinně chrání před poštípáním hmyzem po mnoho hodin. K dostání ve verzi pro děti už od prvního roku života. Pro venkovní použití – produkty ve formě spirály a tyčinek pro použití pod širým nebem. Kouř vydávaný při žhavení zajišťuje několikahodinovou ochranu před různým hmyzem, který často znepříjemňuje letní večery.

BROS lepy

Lepy pro použití na rostliny – jednoduché řešení problémů souvisejících se žravými škůdci na rostlinách. Žlutá barva přitahuje hmyz, který se přilepí do pasti, a je mu tak omezen pohyb, což znemožňuje jejich rozmnožování a umožňuje kontrolovat jejich množství. Lepy na mouchy – jednoduché použití a účinné řešení, k dostání v mnoha praktických formách. Pokryté vrstvou nevysychajícího lepidla si zachovávají vysokou účinnost po velmi dlouhou dobu.

ÚČINNÝ NA HMYZ

BROS aerosol

Preparáty ve formě aerosolů – na hubení létajícího a lezoucího hmyzu, jako jsou mouchy, šváby, mravenci, vosy nebo sršni. Kombinace několika moderních aktivních látek zajišťuje velmi rychlý a silný účinek.

Používejte biocidy bezpečným způsobem. Před použitím si vždy přečtěte označení a informace o přípravku.

www.bros.eu

SEZNAM PRODEJEN

Česká republika

Zahradní centra CS je profesní sdružení fyzických a právnických osob z České republiky a Slovenska, které se zabývají prodejem celého zahradnického sortimentu s důrazem na rostliny a služby v oboru.

Spojuje nás jeden profesní zájem: nabídnout svým zákazníkům nejlepší služby nejen v oblasti prodeje živých rostlin, semen, zahradnických potřeb a pomůcek, ale také při tvorbě vlastní zahrady.

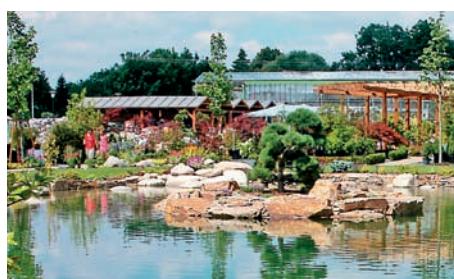
Název Zahradní centra CS odráží skutečnost, že kromě českých zahradních center jsou členy také zahradní centra ze Slovenska. Všichni naši členové se musejí prokázat odborností, zaručenou kvalitou a českou, respektive slovenskou tradicí. U každého z nás najdete něco navíc, ovšem s velkým sortimentem rostlin, substrátů, hnojiv či zahradnických potřeb budete spokojeni u každého z nás.

DIKÉ spol. s r.o.
463 46 Příšovice [u exitu z R10]
Tel.: +420 603 541 449
www.dike-centrum.cz

Flora centrum - Mrázovi
– Jáchymovská 49, 360 04 Karlovy Vary
Tel.: +420 353 225 752
– K Zahradám 182, 360 10 Karlovy Vary-Sedlec
Tel.: +420 353 222 905
www.flora-centrum.cz

Hortiscentrum s.r.o.
– Žerotínsovo nábřeží 101, 667 01 Židlochovice
Tel.: +420 547 237 878
– Kalabousek 1940, 286 01 Čáslav
Tel.: +420 327 313 010
www.hortis.net

JINÁ ZAHRADA s.r.o.
– Ústecká ul., 403 17 Chabařovice
Tel.: +420 606 094 474
– Josefodolská ul., 293 01 Ml. Boleslav-Debř
Tel.: +420 326 210 555
www.jinazahrada.cz

**Josef a Marian Janků -
Arboretum Šmelcovna**
Dva dvory 2311, 680 01 Boskovice
Tel.: +420 737 475 290, +420 732 940 763
www.smelcovna.cz

Malinkovič - zahradní centrum
Bratislavská 16, 690 02 Břeclav
Tel.: +420 519 330 294
www.malinkovic.cz

Školky Montano spol. s r.o.
289 16 Přerov nad Labem 410
Tel.: +420 739 062 808
www.skolky-montano.cz

Trima Plus s.r.o.
Plzeňská 606/17, 353 01 Mariánské Lázne
Tel.: +420 605 298 820
www.zahradaml.cz

Zahradna Matúšů s.r.o.
Horní Lhotice 42, 675 73 Kralice nad Oslavou
Tel.: +420 728 015 574
www.zahradamatusu.cz

Zahradnické centrum Jelínek
Fr. Šafaříka 617, 277 46 Veltrusy
Tel.: +420 315 781 019
www.zahradnictvi-jelinek.cz

Zahradnictví Kunratice
Kunratická spojka 1623, 148 00 Praha 4
Tel.: +420 602 226 876
www.zahradnictvikuunratice.cz

Zahradnictví Krumlov
Chvalšinská ul., 381 01 Český Krumlov
Tel.: +420 731 618 809
www.zahradnictvi-krumlov.com

Zahradní centrum Cíkovi
Na Cintlovce 1474, 268 01 Hořovice
Tel.: +420 728 428 900
www.zacen.cz

Zahradní centrum Dubany s.r.o.
Dubany 17, 530 02 Pardubice
Tel.: +420 775 454 290
www.zahradnictvi-dubany.cz

Zahradní centrum Horní Počernice
All Plants s.r.o., U Županských 4067/2,
193 00 Praha – Horní Počernice
Tel.: +420 775 55 71 71
www.zahradapocernice.cz

Zahradní centrum Parkon
Kanín 116, 289 07 Libice nad Cidlinou
Tel.: +420 739 011 133
www.parkon.cz

Slovensko

Agroservis Stupava

Hviezdoslavova 74, 900 31 Stupava
tel.: +421 265 935 729
www.agro-servis.sk

Isola Bella s.r.o.

952 01 Žitavce 149
Tel.: +421 905 417 807
www.isolabella.sk

L'ubomír Šujan - Záhradníctvo Šujan

958 53 Skačany 567
Tel.: +421 908 600 120
www.sujan.sk

Tvoršad Trnava

Okrúžná 21, 917 01 Trnava
Tel.: +421 335 341 701
www.tvorsad.sk

Záhradníctvo Horváth

– Moyzesová 46, 900 28 Ivanka p. Dunaji
Tel.: +421 903 742 605
– Hlavná 71, 927 01 Šalá
Tel.: +421 903 261 284
www.zahradnictvomh.sk

Záhradníctvo ROYAL GARDEN

Barčianska 137, 040 17 Košice – Barca
Tel.: +421 905 871 266
www.royal-garden.sk

**Záhradníctvo SADEX –
Ing. Rastislav Feriančík**
Duklianska 19/B, 080 01 Prešov
Tel.: +421 51 772 12 05
www.zahradnictvosadex.sk

Záhradníctvo Vaňo s.r.o.

M. R. Štefánika 1817/29, 026 01 Dolný Kubín
Tel.: +421 903 503 294
www.zahradnictvovano.sk

Záhrady Dobrá Niva s.r.o.

Slobody 5, 962 61 Dobrá Niva
Tel.: +421 455 382 579
www.zdn.sk

facebook.com/zahradnicentra.cs

www.zahradnicentra.eu

TIP zahradních center CS. Léto 2017. Vydává Záhradní centra CS, obchodní družstvo, Josefodolská 352, 293 01 Mladá Boleslav-Debř. IČO: 2836121.

Vydavatelský servis: PRO VOBIS, s.r.o. • Grafická úprava: Sandra Fridrichová
Vyšlo v Mladé Boleslavi 9.6.2017 • Evidenční číslo MK ČR E 16357

**ZÁHRADNÍ
CENTRA CS**
PROFESIONÁLNÍ ZÁHRADNÍCI

Akce ZAHRADNÍCH CENTER

Zveme Vás na návštěvu výstav a akcí do našich zahradních center

Zahradnické centrum Jelínek, Veltrusy

10. – 11. 6. LEVANDULOVÝ VÍKEND
21. – 22. 10. DÝNOVÁNÍ

ZAHRADNÍ CENTRUM PARKON, Libice nad Cidlinou

10. – 16. 8. CLEMATIS SHOW
8. – 10. 9. VÝSTAVA MELOUNŮ
29. 9. – 1. 10. SVATOVÁCLAVSKÉ VINOBRANÍ
13. – 15. 10. DÝNOVÝ VÍKEND

Arboretum Šmelcovna, Boskovice

15. – 27. 8. LÉTO V ARBORETU

Zahrada Matúš s.r.o., Kralice nad Oslavou

21. 10. PODZIMNÍ DÝNOVÁNÍ V ZAHRADĚ MATÚŠŮ
Dlabání dýní pro děti – pod vedením instruktorů si můžou vaše děti připravit halloweenskou výzdobu z malých i velkých dýní, malování na obličeji, prodej dýní na váření i výzdobu, dušičková vazba a výzdoba, podzimní a adventní dekorace, pokojové rostliny pro vaše domácnosti, ochutnávka dýňových specialit

Hortiscentrum s.r.o., Čáslav

7. – 8. 10. DÝNOBRANÍ [7. ročník]

Hortiscentrum s.r.o., Židlochovice

10. – 11. 6. TRVALKY, BYLINKY A TRÁVY V ZAHRADE
9. – 10. 9. TRADICNÍ VÝSTAVA RŮŽÍ [14. ročník]
14. – 15. 10. DÝNOBRANÍ [7. ročník]

ISOLA BELLA s.r.o., Žitavce

1. 7. RODINNÝ PIKNIK
Vaše oblíbené podujatie pre deti aj dospelých
21. – 22. 7. a 22. – 23. 9. DNI ZÁHRADNÉHO ARCHITEKTA
Odborné poradenstvo, návrhy záhrad od architektky bezplatne

DIKÉ spol. s r.o., Příšovice

20. – 23. 9. DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ
6. – 7. 10. DÝNOBRANÍ V ČESKÉM RÁJI

moderní časopis nejen o zahradě zahrádkář

zahrádkář

Nejoblíbenější časopis o zahradě

Pozoruhodné růže

Jak na kultivaci
Zahrádka u roubenky

&
Bylinky a příroda
Zahrádkářka
Marmelády
DŽEMY, Povidla

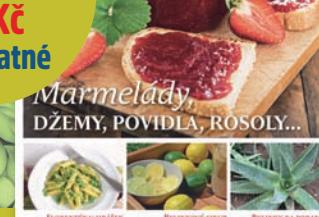
34 Kč
na stánku

28 Kč
předplatné

zahrádkářka

Příloha nejen pro ženy – Tipy – Triky – Jak na to

Marmelády,
DŽEMY, Povidla, RÓSOLY...

Florentínská krásek
Býlenský sirup
Bylinky na pokrmění

PŘIPRAVTE SE NA SEZONU

• NA NIC NEZAPOMENETE

každý měsíc rady pro ovocnou, zeleninovou a okrasnou zahradu

• ZÁBAVA I POUČENÍ

s Václavem Větvičkou a Alenou Zárybnickou

• ZKRÁŠLÍTE TERASU, ZAHŘÁDKU, DŮM I BYT

díky praktickým radám zahradních architektů

• CHUTNÉ A PŘEDEVŠÍM ZDRAVÉ

průvodce od semínka ke sklizni

• UŠETŘÍTE

pravidelné slevové akce našich partnerských firem a organizací

• ŽÁDNÉ CHYBNÉ EXPERIMENTY

hledáme a testujeme to nejlepší pro vás

DÁRKY PRO PŘEDPLATITELE!

speciál 2x ročné
KNIHOOVNICKÁ ZAHŘÁDKÁŘE

každý leden
STOLNÍ KALENDÁŘ

5 x ročné
SEMÍNKA

S dárkovým certifikátem též jako
ideální dárek pro kutily, zahradáře
a hospodynky

časopis Zahrádkář, Rokycanova 318/15
vydává Český zahradářský svaz od roku 1969
objednávky předplatného: bezplatná linka 800 100 134
nebo na www.zahradkar.org

Jedinečný urychlovač hnojení

- + Obsahuje růstové enzymy.
Rostliny po něm rostou téměř před očima.**
- + Vermikompost vzniká přírodními procesy.
Úroda bude mít konečně pořádnou chut!**
- + Posiluje imunitu a regeneruje oslabené rostliny.
Škůdce, choroby a nedbalou péči snášeji rostliny mnohem lépe.**

www.vitalitykomplex.cz